

SLIM VAT 2021

Z początkiem 2021 r. weszły w życie zmiany w ustawie o VAT wprowadzone w ramach tzw. pakietu SLIM VAT (skrót z ang. od simple, local and modern VAT, czyli prosty, lokalny i nowoczesny podatek VAT). Kolejne zmiany w ramach tego pakietu wejdą w życie 1 czerwca 2021 r. oraz 1 stycznia 2022 r. Zmiany te wprowadziła ustawa z 27 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo bankowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 2419).

Tabela. Najważniejsze zmiany w ustawie o VAT wprowadzane pakietem SLIM VAT

Lp.	Czego dotyczy zmiana	Na czym polega zmiana	Data wejścia w życie
1	2	3	4
1.	Faktura korygująca	1. Wprowadzenie nowych zasad rozliczania przez sprzedawców i nabywców faktur korygujących „in minus”. 2. Uregulowanie w ustawie o VAT zasad rozliczeń faktur korygujących „in plus”.	1.01.2021 r.
2.	Mechanizm podzielonej płatności (MPP)	1. Z ustawy o VAT już wprost wynika, że obowiązek stosowania MPP istnieje, gdy kwota brutto na fakturze przekracza 15 000 zł lub jej równowartość wyrażoną w walucie obcej. 2. W przypadku dokonania każdego potrącenia wierzytelności nie trzeba stosować MPP do wysokości potrąconych kwot. 3. Został wymieniony na nowy załącznik nr 15 do ustawy o VAT w związku z przejściem z PKWiU 2008 na PKWiU 2015. 4. Z rachunku VAT można regulować należności celne oraz kwoty podatku na rzecz przedstawiciela bezpośredniego lub pośredniego.	1.01.2021 r.
3.	Termin odliczenia VAT naliczonego	Wydłużenie okresu korzystania z prawa do odliczenia w ramach bieżącej deklaracji VAT	1.01.2021 r.
4.	VAT od usług noclegowych	Umożliwienie odliczania VAT od usług noclegowych nabywanych w celu odsprzedaży	1.01.2021 r.
5.	Prezenty o małej wartości	Podwyższenie limitu prezentów o małej wartości	1.01.2021 r.
6.	Kursy walut	Umożliwienie stosowania dla celów VAT kursów stosowanych na gruncie przepisów o podatku dochodowym	1.01.2021 r.
7.	Zaliczki eksportowe	Przedłużenie okresu stosowania stawki 0% do zaliczek dotyczących eksportu towarów	1.01.2021 r.
8.	Kwartalne rozliczenie	Prawo do składania deklaracji kwartalnych dla małych podatników świadczących usługi z załącznika nr 15 do ustawy o VAT, bez względu na miesięczny obrót	1.01.2021 r.
9.	WIS	1. Możliwość uzyskania WIS dla towaru, który jest klasyfikowany według PKWiU. 2. WIS nie zostanie wydana, gdy podatnik złoży fałszywe oświadczenie, składając wniosek o jej wydanie. 3. WIS nie daje ochrony, gdy sklasyfikowane towary lub usługi będą przedmiotem nadużycia prawa, co musi potwierdzić decyzja. 4. WIS jest ważna przez 5 lat od jej wydania.	1.01.2021 r.

1	2	3	4
10.	Biała lista podatników	1. Zrezygnowano z publikacji numerów PESEL w wykazie. 2. Rachunki NBP przed zamieszczeniem w wykazie nie są sprawdzane przez STIR. 3. Wprowadzono od 1 czerwca 2021 r. nowe zasady informowania Szefa KAS o rachunkach, które nie podlegają zgłoszeniu do STIR. 4. Naczelnik urzędu skarbowego stał się właściwy do dokonywania sprostowań oraz usuwania danych innych niż dane osobowe niezgodnych ze stanem rzeczywistym.	1.01.2021 r. 1.06.2021 r.
11.	TAX FREE	Wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów w systemie zwrotu podatku podróжным	1.01.2022 r.

1. Zmiana zasad rozliczania faktur korygujących

Z początkiem 2021 r. weszły w życie zmiany w rozliczaniu przez sprzedawców i nabywców faktur korygujących, o których mowa w art. 29a ust. 13 i 14 ustawy o VAT.

Są to faktury korygujące do faktur z wykazanym podatkiem, obniżające podstawę opodatkowania i VAT należny w związku:

- z udzieleniem po dokonaniu sprzedaży obniżki lub opustu ceny,
- ze zwrotem towarów lub opakowań,
- ze zwrotem nabywcy całości lub części zapłaty otrzymanej przed dokonaniem sprzedaży, jeżeli do niej nie doszło,
- z pomyłkowym wykazaniem na fakturze kwoty podatku wyższej niż należna.

WAŻNE!

Nowe zasady rozliczania mają zastosowanie do faktur korygujących „in minus” wystawionych od 1 stycznia 2021 r., chyba że zostanie zawarte porozumienie.

1.1. Zasady rozliczania faktur korygujących obowiązujące do 31 grudnia 2020 r.

Do końca 2020 r. warunkiem obniżenia VAT na podstawie faktur korygujących „in minus” było najczęściej uzyskanie potwierdzenia ich otrzymania przez nabywcę. Po uzyskaniu takiego potwierdzenia faktury korygujące mogły być rozliczane przez sprzedawców w okresie rozliczeniowym:

- 1) otrzymania faktury korygującej przez nabywcę – jeżeli sprzedawca uzyskał potwierdzenie otrzymania faktury korygującej przed upływem terminu do złożenia deklaracji VAT za ten okres,
- 2) uzyskania potwierdzenia otrzymania faktury korygującej – jeżeli sprzedawca otrzymał potwierdzenie otrzymania faktury korygującej później.

Z kolei nabywcy otrzymujący takie faktury korygujące byli, co do zasady, obowiązani do zmniejszania kwot podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym tę fakturę korygującą uzyskali (art. 86 ust. 19a ustawy o VAT w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2020 r.).

PRZYKŁAD 1

We wrześniu 2020 r. podatnik A sprzedał podatnikowi B towar opodatkowany podatkiem VAT według stawki 23%. Obaj podatnicy składają deklaracje VAT za okresy miesięczne, a więc w ramach pliku JPK_V7M. W związku z reklamacją, 26 listopada 2020 r. podatnik A ustalił z podatnikiem B obniżenie

ceny sprzedanego towaru o 20% i wystawił podatnikowi B fakturę korygującą dokumentującą obniżenie ceny. Fakturę korygującą podatnik B otrzymał 1 grudnia 2020 r.

W tej sytuacji na podstawie wystawionej faktury korygującej:

- 1) podatnik A może obniżyć podstawę opodatkowania i kwotę podatku należnego w grudniu 2020 r., jeżeli uzyska potwierdzenie odbioru faktury korygującej przez podatnika B najpóźniej 25 stycznia 2021 r.; jeśli uzyska potwierdzenie później może skorygować rozliczenie w deklaracji za miesiąc, w którym uzyska to potwierdzenie,*
- 2) podatnik B jest obowiązany do zmniejszenia kwoty podatku naliczonego w grudniu 2020 r. (przy założeniu, że odliczył już VAT z faktury pierwotnej).*

Ponadto dotychczas obowiązujące przepisy nie określały wprost momentu korygowania przez sprzedawców podstawy opodatkowania, jeżeli uległa ona zwiększeniu. Przyjmowano najczęściej, że należy to czynić w okresach rozliczeniowych, w których powstała przyczyna korekty.

1.2. Zasady rozliczania faktur korygujących obowiązujące od 1 stycznia 2021 r.

Na skutek nowelizacji treści art. 29a ust. 13 ustawy o VAT od 1 stycznia 2021 r. zmieniły się zasady rozliczania faktur korygujących, o których mowa w art. 29a ust. 13 i 14 ustawy o VAT, czyli faktur „in minus”.

1.2.1. Kiedy sprzedawca rozlicza faktury korygujące „in minus”

Po zmianach faktury korygujące mogą być rozliczane przez sprzedawców już w okresie rozliczeniowym, w którym zostały wystawione. Nie trzeba uzyskać potwierdzeń ich odbioru przez nabywców. Jest tak, jeżeli na koniec danego okresu rozliczeniowego z posiadanej przez sprzedawcę dokumentacji wynika, że:

- uzgodnił on z nabywcą towaru lub usługobiorcą warunki obniżenia podstawy opodatkowania dla dostawy towarów lub świadczenia usług określone w fakturze korygującej oraz warunki te zostały spełnione,
- wystawiona faktura korygująca jest zgodna z posiadaną dokumentacją.

Aby rozliczyć taką fakturę, dokumentacja musi być zgromadzona do końca okresu rozliczeniowego, czyli do końca miesiąca, w którym faktura została wystawiona. Inaczej, niż to było w poprzednim stanie prawnym, ustawodawca nie zdecydował się na przedłużenie tego terminu do dnia złożenia deklaracji za ten okres. Natomiast w przypadku gdy w okresie rozliczeniowym, w którym została wystawiona faktura korygująca, sprzedawca nie posiada takiej dokumentacji, obniżenia podstawy opodatkowania może dokonać za ten okres rozliczeniowy, w którym dokumentację tę uzyska.

WAŻNE!

Według nowych zasad sprzedawca może obniżyć VAT już w rozliczeniu za okres, w którym wystawił fakturę korygującą „in minus”. Może to jednak nastąpić pod warunkiem, że ze zgromadzonej do końca miesiąca, w którym wystawił korektę, dokumentacji wynika, że takie warunki transakcji uzgodnił z nabywcą i warunki te zostały spełnione.

Kolejnym problemem jest to, jak należy rozumieć uzgodnienie warunków obniżenia, a jak spełnienie tych warunków. Pokażmy to na przykładzie:

- 1) ustalenie przez strony okoliczności skutkującej przyznaniem rabatu, np. dokonanie przez nabywcę zakupów na określoną kwotę w danym okresie rozliczeniowym, stanowi uzgodnienie warunków obniżenia podstawy opodatkowania w rozumieniu nowych przepisów,
- 2) dokonanie przez nabywcę zakupów na określoną kwotę w danym okresie rozliczeniowym, zdaniem autora, stanowi spełnienie (uzgodnionych wcześniej) warunków obniżenia podstawy opodatkowania w rozumieniu nowych przepisów.